

VERSLAG

17 september 2020

VERDIEPING MODEL CIRCULAIR GRONDSTOFFENCLUSTER

Na een eerste verkenning van de kans rijkheid van een circulair grondstoffencluster op 30 juni 2020, heeft de tweede bijeenkomst in september in het teken van verdieping gestaan. Twee adviesbureaus, Dr2 New Economy en Stec Groep hebben samen onderzoek gedaan naar een ruimtelijk en economisch model voor een circulair grondstoffencluster. De resultaten van het onderzoek werden tijdens de online bijeenkomst gepresenteerd en besproken. Hieronder een bondige samenvatting.

Uitkomsten onderzoek Dr2NewEconomy & Stec Groep en dialoog met deelnemers

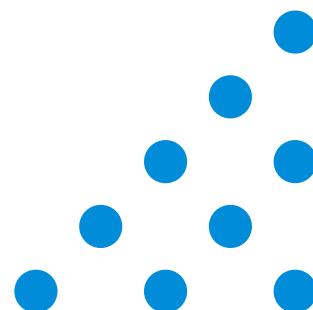
Dr2 New Economy en Stec Groep hebben gezamenlijk onderzoek gedaan naar een ruimtelijk en economisch model voor een circulair grondstoffencluster. Klik [hier](#) voor het volledige onderzoeksrapport. Het onderzoek is vervolgens op 17 september met een diverse groep aan expertise besproken. Alle aanvullende opmerkingen zijn in het rapport van Dr2 New Economy en Stec Groep doorgevoerd.

Hieronder volgt eerst een korte conclusie op de vraag 'is een circulair grondstoffencluster kansrijk?' uit het rapport van Dr2 New Economy en Stec Groep:

Is een circulair grondstoffencluster kansrijk?

Als business case is het kansrijk, indien er vanuit de vraag- en overheidskant verder gestuurd wordt op circulaire grondstoffengebruik en ontwerp om aan de nationale belangen te voldoen. Ruimtelijk gezien bieden de condities van de huidige locaties geen directe businessprikkel om te verplaatsen. Er is wel sprake van een externe prikkel veroorzaakt door de woningbouwopgave die druk zet op de bestaande locaties. Een CGC bestaat uit veel 'nice-to-have' aspecten die passen bij ambities van bedrijven en overheden die geloven en streven naar een toekomst met duurzame en circulair grondstoffengebruik. Daarbij zijn de volgende punten van belang:

- Op de huidige productielocaties kunnen beton-, afval- en asfaltsector hun productiewerkzaamheden voortzetten de komende jaren.
- Ruimte voor een innovatief cluster, waar bijvoorbeeld direct grondstoffen- en stromen uit de Urban Mine uitgewisseld en verwerkt worden, logistiek gedeeld wordt en gezamenlijk energie wordt opgewekt, is er op deze locaties echter niet.
- Logistieke voordelen zijn het meest evident, maar op zichzelf niet voldoende om de stap te maken.
- Voor enkele bedrijven die in de knel zitten, bijvoorbeeld als bestaande plekken nu of in de toekomst niet goed bereikbaar zijn (bijv. aanvoer van bouwmaterialen en benodigde grondstoffen, secundaire materialen en vervoer van grote prefab elementen), of als in bijv. de betonsector binnen het circulaire toekomstperspectief de verwerkingscapaciteit meer ruimte vraagt, is verplaatsing interessant.
- Wanneer energie een factor gaat spelen, bijvoorbeeld een energievoorziening waarvan de infrastructuur niet redelijkerwijs naar de bestaande locatie kan komen, ontstaan er meer kansen. Beton- en

asfaltcentrales zijn grote energieverbruikers, dus energie kan voor een belangrijk deel bijdragen aan de duurzame ambities die zijn geformuleerd en duurzame eisen die worden gesteld aan producten.

- Naast bestaande bedrijven en ketens – asfalt, beton en afval - kunnen er ook nieuwe ketenpartners ontstaan. Bijvoorbeeld rondom algenproductie voor duurzamer beton, maar ook toegepast onderzoek op een locatie. Een toekomstbestendige locatie kan fysieke clustering op termijn in de hand werken. De verwachting op basis van de date is dat dit echter voor 2030 geen reële spin-off is. Om de klimaatdoelstelling te halen, is realisatie vanaf 2025 zeer wenselijk.

Ruimtelijk programma van eisen

Onderstaand het ruimtelijk programma van eisen dat we uit bovenstaande destilleren voor een potentieel circulair grondstoffencluster gericht op bedrijven in beton- en asfaltsector.

- Minimale omvang van 5 tot 8 hectare (netto) als startomvang voor het vestigen van één of twee grotere bedrijven uit de kern van de asfalt- of betonketen en/of één grote energieleverancier.
- Dit dient als basis om op verder te bouwen. Ofwel, mogelijkheid tot gefaseerde verdere uitbreiding is noodzakelijk. Daarbij zal de komende decennia, afhankelijk van het succes en commitment van ketenpartners, een uitbreiding naar 10 tot 30 hectare (netto) mogelijk moeten zijn.
- Individuele kavels moeten minimaal 1 tot 4 hectare in omvang zijn.
- Minimale milieucategorie bedraagt 4.1, maar kan ingeperkt worden als deze hand-in-hand gaat met maatregelen die ofwel door overheden worden gestimuleerd, bijvoorbeeld met een verduurzamingsbudget, ofwel in samenspraak met de marktpartijen worden afgesproken. Flexibiliteit en 'meedenken' zijn hierbij door betrokken overheden vereist.
- De locatie moet goed bereikbaar zijn voor vrachtverkeer over de weg (m.n. voor afvoer van producten) en direct ontsloten zijn aan het water, waarbij minimaal bij voorkeur vaarklasse IV en optimaal vaarklasse V voor een triple A locatie voor het CGC. Daarbij is voldoende kadelengete een aandachtspunt, vanwege de toenemende omvang van schepen.
- Nabijheid en bereikbaarheid van/naar het verstedelijkingsgebied is een belangrijke pré om tot een aantrekkelijke businesscase te komen.

Voor het volledige onderzoeksrapport klik [hier](#).

Vervolg

Met deze conclusie – aangescherpt door het dialoog van 17 september – gaan we verder tijdens de derde en laatste bijeenkomst op donderdag 26 november 2020. Ben je er graag bij? Stuur een mail naar info@debouwcampus.nl

